

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: AUGUST MATONS

Cap del Servei d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya

COL-LABORADORS

JOAN AGUILÓ :: LISINI ANDREU :: JOAN ANGEL I
GENÍS :: JOAN ARUMÍ :: LLORENÇ BADELL :: JO-
SEP R. BATALLER :: GUILLEM DE BENAVENT
LEANDRE CERVERA :: ALBERT DANEÓ :: C. R. DA-
NÈS I CASABOSCH :: FRANCESC DOU :: M. FAURA
I SANS :: PERE J. GIRONA :: PERE GONZÁLEZ
LLUIS GUITART :: JOAN GUITERAS :: MANUEL
LLENAS :: PERE J. LLORT :: ARNEST MESTRE
CRISTÓFOL MESTRE :: JAUME NONELL I COMAS
FRANCESC NOVELLAS :: VICENS NUBIOLA :: C. OLI-
VERAS I MASSÓ :: CARLES PI SUÑER :: JAUME
RAVENTÓS :: JOSEP M. RENDÉ :: M. ROSSELL I
VILA :: JOAN SALOM :: JOSEP M. SOLER I COLL
SEGIMON VANDRELL :: ERASME D'YMBERT
VALERI SERRA I BOLDU (SECRETARI)

SUMARI

Els textos d'ensenyament postal, per *August Matons*. — Les vacunes per la passa de l'aviram, pel *Professor Danès i Casabosch*. — Notes d'un viatge al migdia de França, per *Erasmé M. D'Ymbert*. — Efectes de la fertilització dels olivars, per *Lluís Saez Fernz. Casariego*. — Ciència, organització... agricultura, per *Josep Mallart*. — La conservació dels fems i els femers, per *G. Bofill*. — La crisi de la vinicultura, per *Samuel Navarra*. — Comentaris. — Informació Vinícola, per *Pere J. Llor*. — Informació Oleícola, per *Lisini Andreu*. — Noticiari. — Notes del Departament d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya. — Bibliografia, per *R. S.* — Consultori, per *A. M.*

SINDICATS

Agrícoles i Viticultors

**Per a un bon resultat amb vos-
tres compres adopteu per a
vostres vinyes els**

**SULFATADORS I
ENSOFRADORS
VERMOREL I GOBET**

Depositari a Espanya

Marques legítimes i acreditades

■ ■ ■ ■

VICENS VILA CLOSA
(SUCCESSOR DE KEGELS I VILA)

**Maquinària Viti-vinícola : Productes Eno-
lògics : Aparells per a analitzar els vins
Articles per a bodega i de boters**

PASSEIG DE GRACIA, 88

Direcció telegràfica : KEGEVILA

Telèfon 1335 G.

BARCELONA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

BOMBES

ESPECIALS PER A POU

accionades per cables des de l'exterior : Gran assortit de Bombes de diverses classes

MOTORS ELÈCTRICS

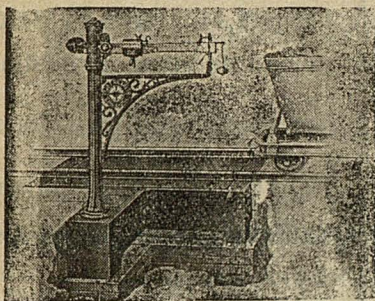
SCHNEIDER

Garrigosa, Claverie

i Borrell, s. en c.

Aragó, 177 : BARCELONA

Telèfon 1490 G

Bàscula model 253 per a pesar vagonetes

BÀSCULES ARISÓ

SANS, 12 : BARCELONA

Les utilitzen en quasi tots els Sindicats, magatzems d'olis i vins i indústries, per llur duració, seguretat i exactitud.

Caixes d'acer per a guardar valors

per a obrir amb clau i sense clau.
Demani dibuixos i preus a

ARISÓ : Sans, 12 : BARCELONA

URALITA

per a cobertes i per a recobriments

TUBERIA :: DIPÒSITS PER AIGUA

SOSTRES D'URALITA

per a emprar en la LLUITA CONTRA LA MOSCA DE L'OLIVA, segons el sistema del professor LOTRIONTE :: Els SOSTRES de URALITA són inoxidables, lleugers, de duració indefinida i no tenen competidor :: Els SOSTRES d'URALITA són fabricats amb *amiant i ciment* exclusivament :: Els SOSTRES d'URALITA han sigut empleats, per consell dels senyors *Tècnics* de la Mancomunitat de Catalunya i del de varis Consells Provincials de Foment catalans, amb èxit satisfactori.

Demaneu prospectes i preus a URALITA, S. A.

MADRID :: VALÈNCIA :: SEVILLA :: LLEYDA :: SALAMANCA :: TOLEDO

CENTRAL: BARCELONA, Plaça A. Lòpez, 15 - Telèfons 1644 A. i 848 A.

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

**Bàscules
caixes per a
cabals
Pibernat
Parlament, 9
Barcelona**

ALTHEIM

PINSO MELASSAT SEC
per a tota mena de bestiar

Rendeix la major utilitat
en l'engreix i la producció
de la llet

CASA METZGER, S. A.

Casa central:
Passelg de Gràcia, 76

Telèfon: A 1944
Apartat 225

B A R C E L O N A

Sucursals: MADRID — SEVILLA — VALÈNCIA — BILBAO

Instal·lacions completes de tota classe de Laboratoris
Balances "SARTORIUS" :: Microscopis "REICHERT"
Porcellana fina resistent al foc :: Vidre Jena i corrent
Aparells per a tota classe d'anàlisi de vins, "SALLERON",
"MALLIGAND", etc. :: Estoigs portàtils per a anàlisi d'olis
Aparells "GERBER" per a anàlisi i higiene de la llet
Estoigs portàtils per a analitzar RÀPIDAMENT la llet,
APROPIATS PER A VETERINARIS

Grans existències en material de
CIRURGIA I VETERINÀRIA

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: **Pessetes 9** - Fora: **Pessetes 10** - Estranger: **Pessetes 11**

Número solt: **Pessetes 0'50**

Els textos d'ensenyament postal

COM ja várem enterar els nostres lectors en un dels números passats, l'Escola Superior d'Agricultura ha inaugurat aquest any l'ensenyament per correspondència. Tenim la satisfacció de dir que els agricultors catalans han respost amb entusiasme a aquesta nova iniciativa de la nostra Mancomunitat, inscribint-se als cursos en proporció elevada.

Per l'ensenyament per correspondència és indispensable posseir textos especials en els quals l'assignatura a estudiar sigui explicada clarament. No cal dir que aquests textos no existien a Espanya.

Com tothom sap, els llibres espanyols, ultra ésser escassos, són normalment dolents. Sovint no són res més que un plagi mal paït o una traducció mal feta d'obres estrangeres, sense la necessària adaptació a les condicions particulars de l'agricultura espanyola. Per això generalment manquen monografies i estudis dels conreus més típicament peninsulars, i les poques que existeixen acostumen a ésser tan deficientes que més valdria que no haguessin estat escrites.

Fem aquesta constatació, que tots els pagesos illustrats han pogut fer més d'una vegada, només per contraposar l'aparició dels volums publicats per l'Escola Superior d'Agricultura, per servir de textos d'ensenyament postal, impregnats d'aquell sentit pràctic que és la característica del temperament català.

No són obres abundants i eloqüents; no hi ha en elles ni història, ni consideracions teòriques abstractes; no estan fetes amb el criteri editorial d'augmentar les planes per augmentar el preu. Són llibres senzills, clars, concrets, breus, on les coses es diuen com s'han de dir, i tal com les ha ensenyat l'experiència.

Aquest és potser el mèrit més gros d'aquestes obres: que són escrites per especialistes que coneixen a fons l'argument que tracten perquè l'han viscut amorosament, perquè d'ell s'han ocupat durant anys i anys amb una passió fecunda.

Els que hem de remenar llibres sabem que això no és gaire freqüent. L'especialització no és una virtut espanyola. Els tècnics espanyols acostumen a ésser competents en totes les ciències. Teòricament i oficialment competents, naturalment, que en la pràctica les coses van per un altre camí. Per això al costat d'una obra sobre fabricació de sabons, veureu que un autor espanyol vos en escriu una altra sobre la construcció de camins i una altra sobre el conreu de qualsevol planta tropical que mai no ha estat vista per ningú a la península, i després altres i altres sobre mil temes diferents. I així un home que s'ha ocupat principalment de Zootècnia i que potser en sap un xic, es despenja un dia amb un tractat d'entomologia agrària escrit en col·laboració i i tot, en el qual, entre altres coses, vos diu i repeteix que la cotxinilla del garrofer, anomenada científicament *Aspidiotus hederae*, s'anomena *Ceratonia siliqua*, ço és, el nom científic del garrofer, confonent la denominació de la planta amb la del paràsit que l'ataca, que és el mateix que vos diguessin que d'aquell cuc que ataca les avellanes se'n diu avellaner o que d'aquella malaltia que ataca les fulles i els raïms de la vinya, se'n diu cep o que d'aquell cuc que viu a l'oliva se'n diu olivera.

Això no passa en aquests textos, fruit madur d'una experiència sòlida i llarga.

Cal dir que l'especialització que la nostra Mancomunitat va imposant en l'organització dels serveis agraris catalans, permet la creació de tècnics competents, d'homes, ço és, que entenen d'una cosa, i que hi entenen bé i a fons i que per això poden parlar-ne i escriure'n.

Un altre mèrit cal posar en evidència en parlar dels textos d'ensenyament postal: són llibres que tracten de problemes i de qüestions catalanes. Al pagès català no l'interessa la raça de vaques que es pot criar a Galícia o les cures que s'han de tenir per fer el vi a Andalusia; l'interessa saber la raça o les races que li convenen a Catalunya i com ho ha de fer perquè el vi li surti bo a Catalunya. Les coses de Galícia o d'Andalusia poden ésser per ell, solament motiu de curiositat, mentre les d'aquí li són essencials.

Fins ara això no ho teníem. Els llibres que havíem de consultar no tractaven particularment de les coses nostres i havíem de recórrer a adaptacions no sempre sortoses. Eren llibres de caràcter general o d'aplicació a altres països diferents del nostre. Aquests són fets de cara a Catalunya. Els que els han escrit s'han format a la nostra terra i en ella viuen i en ella han après; per això llurs llibres tenen per sobre de tot la virtut i la força d'estudiar les coses nostres. Per aquesta raó

creiem que cap pagès amant del progrés, desitjós de saber coses noves, pot prescindir d'ells.

Hem escrit aquestes ratlles no per fer propaganda d'uns llibres que no la necessiten, car no han estat editats per realitzar un negoci; hem escrit sols per fer una pública constatació de la nova obra de la Mancomunitat, per expressar el nostre goig profunde per aquesta catalanització dels coneixements agraris, tan necessària i tan patriòtica.

AUGUST MATONS

Les vacunes per la passa de l'aviram

MALGRAT la publicació del fulletó «El Còlera de l'aviram», pels Serveis de Ramaderia de la Mancomunitat de Catalunya, com a penyora del gros interès que deu tenir la pagesia en posar una tanca a aquest flagell, per tal de preveure l'estrall que podia produir en el migrat o abundant cabal esmerçat en la indústria de la cria d'aviram en cada pagesia, enguany i fins i tot en l'hivern ha perllongat la mortalitat de caps d'aviram arreu, puix dels més llunyans llocs i llogarets de Catalunya se sent a dir que continua la passa amb virior mai coneguda.

I no val a dir que els mercats donen la sentida d'una major abundó d'aquestes ans pel poc preu que avui tenen, puix el consum públic ha fonamentat el preu al damunt de les grossíssimes importacions fetes des de nacions forasteres i això ha fet que: en comptes d'un intercanvi de monetari entre les ubs i la pagesia catalana, com és de llei natural en un país on es procura augmentar la seva potència econòmica, vingui el foragitar els nostres cabals vers nacions que res ens compren i per tant treballen, potser involuntàriament, per la nostra ruïna.

La lluita contra aquesta malura no demana una conjunció de forces, ni exigeix el pidolar l'apoi dels organismes governatius com si es tractés d'una invasió propera de *llagosta*, la lluita és sols de consciència, cal res més que cadascú posi de son costat una acurada desinfecció dels corrals, dels abeuradors, dels saltadors, isolant tot seguit els caps morts

AGROLYSINE, anticriptogàmic, bactericida general.

Específic en les malalties de la patata, cep, pomera, etcètera

o sospitosos d'emmalaltir-se, i després procedir a la vacunació de la resta de la ramada com una mida de bon seny i de defensa veritable.

A les nostres mans han arribat fulles divulgadores dels coneixements que deu posseir tothom que vulga criar aviram, com la repartida pel Consell de Foment de la Província de Girona, escrita en català i que amb el pamflet «El Còlera de l'aviram», ja esmentat, són prou per assabentar-se dels signes pels quals podem identificar la malura, a la vegada que ens donen una garantia científica per a vèncer-la i aterrar-la per sempre més.

Però molts pagesos, després de llegir quiscuna publicació divulgadora, han tingut el dubte de si amb la vacunació únicament i exclusivament podrien salvar l'aviram, o si, pel contrari, demés de les despeses de la desinfecció i de la compra de la vacuna, deurien comprar, també, el sèrum, perquè algú els hi havia aconsellat utilitzar el sèrum a la vegada que la vacuna, fonamentant aquesta nova despesa en el perill possible d'esclatar la malura amb més força si de cas feien únicament la vacunació de l'aviram.

Heu's aquí un problema científic que cal resoldre, puix en l'aviram no poden fer-se les despeses que no es miren pas quan se tracta de bestiar de peu rodó o forçat i per ço, tornant a llegir «El Còlera de l'aviram» tenim d'insistir i assenyalar la indicació de cada remei: es té de injectar el sèrum a totes les bèsties que estiguin malaltes de pocs dies, però a tots els caps d'un galliner amalurat que restin sans com els caps d'un galliner lliure de malura existent en la comarca, deu procurar-se, sens perdre temps, posarls la vacuna.

L'experiència n'és la mestra en els nostres consells i per tal el sèrum contra el còlera de l'aviram és un sèrum anti-infecció, però de cap manera anti-tòxic, i el seu ús cau dins els límits ben definits d'aquell postulat que diu «vacunant amb una barreja de microbis i sèrum es produeix la immunitat sèrica passiva i, per tant, de molt curta durada (Besredka)»; per ço, si és veritat que l'ús del sèrum i la vacuna a la vegada tenen l'aventatge de realitzar una vacunació ràpida, tan ràpida com la produïda pel sèrum sol, també dins l'experiència aquest procediment de vacunació ens ensenyà que la immunitat així produïda era tan curta com la del sèrum o poc més.

Per aquesta conseqüència es descobriren molts procediments de vacunar, que encara substitueixen en la pràctica a la sèrum-vacunació i fins obriren nous problemes als Laboratoris preparadors de vacunes.

La vacuna, per ella sola, té efectes preventius contra la malura específica i efectes curatius que alguns veterinaris de «manilla i xeringa» neguen o no els hi saben veure; però aquests estudis profunds

de molts bacteriòleg, entre ells Almroth Wright, seria inútil exposar-los ací perquè cal una preparació tècnica no gaire corrent entre nosaltres, encara que, seguint la trilla del llibre «El Còlera de l'aviram», bé podrem tornar a dir que la vacuna més recomanable és la de l'Institut Pasteur, de París, entre totes les vacunes amb germes del còlera aviar vius, perquè l'havem utilitzat i ens ha donat els immillorables resultats que ens proposàrem.

Mes poden els pagesos que vulgun vacunar així com els veterinaris ja ho saben, proveir-se d'altres vacunes preparades per Laboratoris catalans, ja que els de veritable solvència i honorabilitat posen a la venda, quasi tots, vacuna amb germes del còlera recollits a Catalunya, els quals germes són morts per diversos procediments i això fa que no necessitin fer altres despeses pel sèrum, puix aquestes vacunes tenen totes les següents bones condicions: no produeixen fase negativa; produeixen una immunitat tot seguit; no donen febre ni trastorns generals; produeixen la immunitat ben forta i perllongada.

Per tant, la falsia dels consellers d'aquells mateixos pagesos que ens exposaren sos dubtes resta aclarida i desfeta, i d'ací en endavant vacunem cada any tota l'aviram i veurem com a l'igual d'altres que ho tenen ja per costum, treurem un benefici d'aquesta indústria tan pagesívola.

Pfr. DANÈS I CASABOSCH

Tècnic clínic del Servei de Patologia Animal

Notes d'un viatge al migdia de França

VI

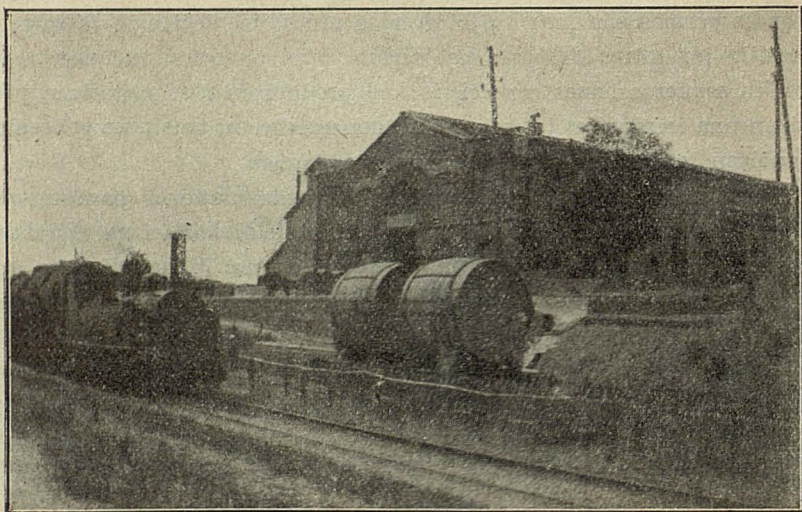
EL CELLER COOPERATIVA DE MARAUSSAN (HERAULT)

Es Maraussan una villa de 2.000 habitants, situada a les riberes de l'Orb, a 8 quilòmetres de Beziers, amb qual població està unida per mitjà d'un ferrocarril departamental. Els vinyats ocupen en l'actualitat en el terme una extensió de 937 hectàrees, entre plans i costers.

El Celler Cooperatiu és un dels primers fundats a França, doncs data la seva fundació de l'any 1901; és de caràcter eminentment socialista, estant adherit a la «Borsa de les cooperatives socialistes de França», «Cambra consultiva d'associacions obreres» i «Aliança cooperativa internacional».

Per la seva constitució s'aplegaren totes les societats obreres del poble amb el nom de «Les vigneronns libres de Maraussen», entraren 120 vinyaters aportant en total 6.000 hectolitres de vi; l'objecte primordial fou el portar directament el vi al consumidor lluitant així contra el frau i els mals preus, deguts a la sobreproducció artificial a que estava subjecte la viticultura francesa en aquells temps.

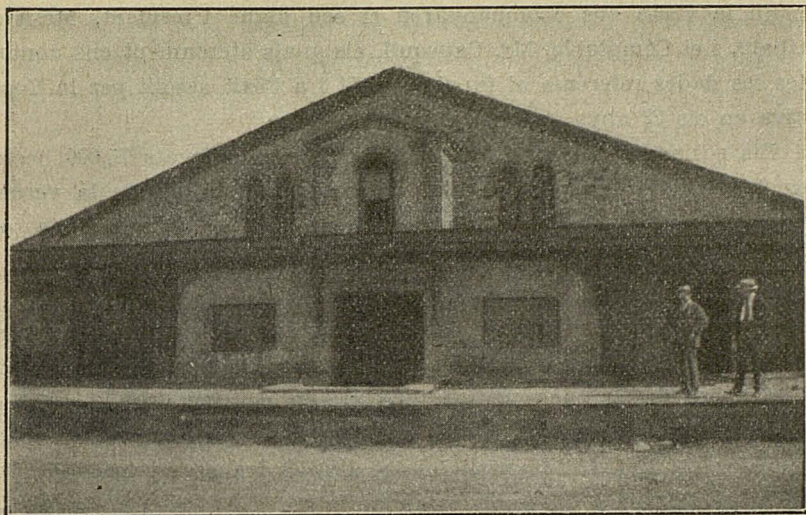
El començament d'aquesta obra va ésser difícil i modest, doncs anaren a lloguer fins al 1905, que, havent ja pres un increment la Societat i tenint l'èxit assegurat, es decidiren a fer l'actual Celler, amb tots els avenços, pel millor treball dels seus vins, encarregant el pro-

Celler de Maraussen : Vista general

jecte al conegut Enginyer de Cette Mr. Pierre Paul. Està situat l'edifici al costat de l'estació, tenint una via especial pel seu servei particular, doncs el Celler té nou vagons foudres de la seva propietat per poguer servir millor als seus clients.

La cabuda és de 25.000 hectolitres, distribuïda en dipòsits de ciment armat, adossats a les parets, i dos rengles centrals de foudres de fusta, tal com pot veure's en l'adjunt gravat. La instal·lació mecànica consta d'una sinia i turbina derrapadora Paul, la pasta, per desnivell natural, va als recipients de fermentació, que són als costats; dura la maceració de 4 a 5 dies i després la brisa la passen per dos premses auto-declíc Marmonier, de 3,50 m. de diàmetre, fent dos retallades; la brisa, al sortir d'aquí, ja és portada a la façina, que construïren al costat, l'any 1920, amb un capital aportat per tots els socis procedent d'un

Celler de Maraússan : Moll de descàrrega

tant per cent sobre els beneficis de la verema; d'aquest capital els hi paguen un 4 % d'interès i és, demés, amortitzable.

Elaboren tres classes de vi; negre, blanc i rosat de graduacions variables entre 9° i 11°. Continuen encara venent directament als consumidors, tenint bons clients en moltes Cooperatives de consum i, demés, tenen de propietat avui dia nou botigues en distintes poblacions de França, per la venda al detall dels seus vins.

Celler de Maraússan: Interior

En la visita ens acompanyaren el seu digne President, Mr. Paul Cathalà, i el Còmptable, Mr. Caucquil, els quals atentament ens donaren totes les dades referents al funcionament i a l'èxit assolit per la Cooperativa en els 22 anys que porta ja d'existència.

Els socis avui dia són 350, que produeixen aplegats 75,000 hectolítres de vi, però tenen la llibertat d'aportar la totalitat de la verema, essent únicament obligatori un terç de la collita; la superfície total dels vinyats conreuats, pels socis és de 781 Ha.

És digne de tota lloança l'obra desenrotllada per aquest grup de petits vinyaters, que, havent passat per grans vicissituds, tenen avui dia ben fonamentat el seu Celler amb l'esforç de tots. Per donar idea de la marxa de les operacions, citaré que en els cinc primers anys del seu funcionament, o sigui de 1901 a 1906 van fer un conjunt de vendes per valor de 3.147,132 francs, donant 129,709 francs a varies organitzacions socialistes a les quals estan afiliats.

En 31 d'octubre de 1920 ascendia el vi venut des de la fundació, a 633,900 hectolítres i el seu valor corresponent a 22.909,355'20 francs.

E. M. D'YMBERT.

Cap del Servei de Viticultura i Enologia

Efectes de la fertilització dels olivars

LA desconfiança amb la qual fins la data, consideraven els agricultors l'ús dels adobs concentrats als olivars, conseqüència d'assaigs arbitraris i sense base científica, mancats, per tant, de qualsevol eficàcia, comença a desvanèixer-se gràcies als resultats dels experiments racionalment establerts. Són ja nombrosos els olivicultors els quals, convençuts que solament mitjançant l'obtenció d'abundants collites i de bona qualitat, podran fer front a les exigències actuals del mercat, han començat a utilitzar una fertilització adequada, en la que es reserva als adobs químics la part important que els correspon.

Els efectes de la bona fertilització sobre l'augment en els rendiments són ja ben coneguts. En un camp experimental a càrrec de don Josep Asanza, President del Sindicat Agrícola de La Codoñera, en la regió del baix Aragó, hem arribat a obtenir, en la parcel·la adobada, un rendiment sis vegades més gran que l'obtingut en la parcel·la sense adob.

Però on s'observa l'acció no menys manifesta dels adobs és sobre la qualitat del fruit. Assaigs nombrosos ens ho han demostrat repetides

vegades. Citem com exemple els resultats analítics corresponents al camp experimental de D. Tomàs Valero, de Castelseras (Teruel), que són els següents:

	Sense adob	Amb adob	Diferència
Pes de 100 olives.	158 gr.	176 gr.	+ 18 gr.
Pinyol.	25.32 %	23.86 %	— 1.46 %
Polpa.	74.68 %	76.14 %	+ 1.56 %
Relació entre el pinyol i la polpa.	1/2. 949	1/3. 191	+ 0.242
Humitat total.	12.36 %	10.64 %	+ 1.72 %
id en el pinyol.	3.15 %	3.08 %	— 0.07 %
id en la polpa.	9.21 %	7.56 %	— 1.65 %
Oli total.	41.08 %	44.11 %	+ 3.03 %
id en el pinyol.	0.69 %	0.69 %	—
id en la polpa.	40.49 %	43.42 %	+ 3.03 %
Relació entre l'oli del pinyol i el de la polpa.	1/58.69	1/62.92	+ 4.23
Oli % de matèria seca... ..	46.87	50.49	+ 3.62
Relació entre l'aigua i l'oli total.	1/3.32	1/4.14	+ 0.82

Com les xifres precedents demostren, l'acció dels adobs es manifesta augmentant el pes de l'oliva, i en ella la relació entre la polpa i el pinyol.

A la fertilització es deu, també, una disminució en la quantitat d'humitat que l'oliva conté i, de consegüent, una major proporció en matèria seca. En més d'un 3 % augmenta la quantitat d'oli en l'oliva de la parcel·la adobada, i la totalitat d'aquest augment es troba en la polpa. Considerant solament la matèria seca, la major quantitat d'oli contingut arriba a 3.62 %. Finalment, la relació entre la humitat i l'oli total és de 1/3.32 en les olives de la parcel·la sense adob i de 1/4.14 en les de l'adobada.

Clarament es pot comprendre que si a més d'una collita major, la bona fertilització ens permet obtenir una oliva més pesant, més abundant en polpa, i aquesta més rica en oli, legítimament podrem esperar un benefici més considerable que remunerar en forma adequada nostres

ZOOLYSINE, poderós desinfectant i agent terapèutic d'ús en Veterinària. Específic contra la Glossopeda, mal roig, còlera de l'aviram, etc.

esforços i que ens permeti posar-nos en condicions de competència en el mercat.

L'obtenció de semblants resultats requereix una atenció especial en quant a la fertilització es refereix.

Els primitius fracassos, que ens feren perdre l'esma han pogut ésser evitats gràcies a l'ús de fórmules racionalment constituïdes, en relació amb la naturalesa de la terra i les exigències de l'oliver; a l'aplicar els adobs, amb oportunitat; a l'incorporar-los convenientment a la terra, etc. Tenint en compte que un oliverar en bones condicions de producció empobreix anualment el sòl en promig i per hectàrea en uns 45 quilograms de potassa, 35 quilograms de nitrogen i 15 quilograms d'àcid fosfòric, es compren la necessitat que en la fórmula de fertilització intervinguin aquests tres elements nutritius en la deguda proporció. Essent precis per la seva ràpida i fàcil utilització que els adobs es disolguin, es disseminin i es transformin en el si de la terra, deuran aplicar-se suficientment d'hora; a ésser possible durant el curs de l'hivern, en donar la primera llaurada a l'olivar.

En considerar que llur absorció solament s'efectua en la part terminal de les arrels fines i que el desenrotllament de la part subterrànea de la planta és paral·lel al de la part aèria, és convenient repartir els adobs en la forma més adequada per a que les arreletes trobin fàcilment la zona en què es troben llurs solucions.

De consegüent, és erroni el costum de no adobar els olivars sinó amb quantitats no sempre suficients, d'un o de l'altre dels diferents fertilitzants, prescindint de les fórmules completes; deu evitar-se l'aplicació tardana dels adobs, els quals, unes vegades per sequedat prolongada, altres, com a conseqüència d'especials circumstàncies no podrien produir el resultat esperat; finalment, estan equivocats els que enterren els adobs al peu mateix del tronc, on, per no existir abundants arrels fines, llur absorció és molt lenta i la seva eficàcia escassa. Deuen repartir-se fora de la projecció vertical de les rames uniformement per tot el camp, si la plantació és espessa i uniforme, o bé al voltant de cada arbre, si aquets es troben molt separats els uns dels altres o en plantacions irregulars i sense uniformitat.

Una llaurada fonda per enterrar-los és de millor eficàcia sobre els demés medis.

Quina fórmula devem emprar? Varia a cada lloc determinat segons un nombre no reduït de factors. En els nostres assaigs és la següent la que millors resultats ha produït i aquella que, amb caràcter general i com a base per la seva oportuna modificació, segons les circumstàncies especials de cada cas particular, creiem pot recomenar-se:

Superfosfat 18/20.	40 %
Sulfat amònic.	20 %
Nitrat de sosa.	15 %
Sulfat de potassa.	25 %

Se l'utilitzarà a raó de 3 a 5 quilograms per arbre, segons el seu desenrotllament i capacitat de producció; els adobs mencionats es barrejaran degudament i deuran ésser aplicats el més tard a primers de març, enterrant-los amb una llaurada fonda.

LLUÍS SÁEZ FERNZ. CASARIEGO

Enginyer Agrònom

Ciència, organització... agricultura

CARTA D'ALEMANYA

PER primer cop he travessat els camps d'Alemanya. L'interès amb el qual es miren totes les coses d'aquest país, que ha fet parlar tant, al món amb els seus avenços en el terreny econòmic, s'augmenta especialment tractant-se de l'agricultura.

¿Com pot ésser que aquesta terra que ens sembla estèril, sota el cel gris i uns aires freds que crispen la cara, produeixi per hectàrea quasi doble quantitat de blat del que produeix la suau terra de França, i — no se'n falta pas de gaire — tres vegades la que donen, per terme mig els camps d'Espanya? És la pregunta que em feia tot travessant la Germania, des de la vall del Rhin fins a prop de Polònia. I era una mica difícil copsar la resposta des de la finestra del tren, en temps d'hivern quan els camps són quasi deserts i la major part de la gent està ficada a casa, treballant en indústries complementàries. Unes rengleres de fruiters que hi havia per les vores dels camps i dels camins, tots pintats de blanc fins a mitges branques i cavats en perfecte cercle a l'entorn de la soca, em varen començar a donar la solució. Després, de més aprop, vaig poguer comprovar que ço que fa el miracle de la producció agrícola alemanya és l'esforç intelligent de l'home, l'aplicació de la ciència a l'explotació de les terres, la movilització de tots els elements de rendiment en vistes a una producció sempre susceptible de millora.

Davant d'aquestes coses hom ha de pensar per força en ço que hi ha encara per fer a la nostra terra. ¡Quants són encara els agricultors que fan les coses tal com les varen veure fer als que ja no existeixen,

fundant-se solament en què «així les varen veure fer»! ;Quan poc estesa és al nostre país l'auto-crítica dels actes de la nostra professió, quan poc es controlen les pràctiques que constitueixen el factor principal del rendiment econòmic de la nostra vida!

Es veritat que l'agricultura catalana ocupa un grau de desenrotllament una mica elevat, al costat del de les altres terres ibèriques; però no n'hi ha pas prou d'això. No ens hem pas de comparar amb els que són menys, sinó amb els que són més.

Aquí, a Alemanya, els agricultors llegeixen molt, organitzen conferències i reunions, i, sobretot, pensen sempre en cercar la manera de millorar les seves explotacions. Naturalment que han comptat amb l'ajut de les entitats oficials; però ells també han posat de la seva part més del que generalment posen els agricultors catalans. I si bé l'Estat ha fet molt poc a Catalunya, pensem en l'aprofitament que hem donat als esforços que ha fet la Mancomunitat, amb els pocs mitjans de què disposa, per a l'enaltiment de l'agricultura catalana.

Visiteu un poble agrícola a Alemanya (parlo en general d'Alemanya, perquè em sembla que hi ha molt poques excepcions) i us convencereu que no s'ha pas d'esperar que vinguin els elements oficials a fer florir les nostres terres. Un cassino o sindicat amb una sala ben rublerta de llibres, de revistes agrícoles i de publicacions d'interès general, serà la primera mostra d'una preocupació per a saber la darrera paraula de les tècniques agrícoles i per a copsar quelcom que pot tenir aplicació en la casa pagesa o en la millora de la vida en general. Després mireu lo ben endreçades que resulten aquestes cases de modestos cultivadors. Es podria dir que «hi ha un lloc per a cada cosa i que cada cosa és al seu lloc». Però seguiu una mica la vida de la casa i veureu que fins aquesta petita explotació agrícola és un veritable establiment industrial. Funciona com si fos una fàbrica; i, efectivament, és una fàbrica que produeix patates, grans, llet, organitzada baix els principis del rendiment econòmic, tenint en compte els factors *matèries primes* (elements naturals, adobs, sements), *maquinària* (instruments de treball, motors mecànics o animals), *procediments d'explotació* (conreus, aprofitament de sub-productes) i *sistematització* resultant de la relació dels anteriors factors amb les necessitats variables dels consumidors (treball directiu de l'home, esforç d'adaptació).

La industrialització és ço que ha de donar vida a la nostra agricultura; i compregui's bé que amb la paraula *industrialització* volem dir UNA ORGANITZACIÓ QUE ESTIGUI, TANT COM SIGUI POSSIBLE, SUBJUGADA A LES FORCES DE L'HOME, ALS MEDIS TÈCNICS QUE DÓNA LA CIÈNCIA DE L'HOME, A LES NECESSITATS DE LA VIDA DE L'HOME. Que això està en la llei de Déu.

Aquestes paraules semblaran bastant allunyades del camp de les realitzacions, apareixeran una mica estranyes a l'ambient de la casa de pagès. Realment; però allà es viu massa a ran de terra i convé fer aixecar l'esperit per a que domini més amples horitzons, per a que descobreixi millors maneres d'estimular l'acció de la vida de cada dia.

És molt demanar que cada agricultor faci una quantitat gran de millores en la seva explotació, que adapti molts coneixements científics, que dongui una organització avançada al seu sistema de producció. Però el primer pas és tenir-ne la preocupació, creure en la possibilitat d'aconseguir quelcom en aquesta via. Si cadascú procura posar una mica més de funció mental sobre les obres que fa i es deté a preguntar-se si allò pot fer-se millor que la vegada anterior, haurem aconseguit molt.

JOSEP MALLART

Charlottenburg—Berlin, abril 1923.

La conservació dels fems i els femers

Des dels temps més antics el sistema més usat per restituir al terreny la seva fertilitat disminuïda per les collites, és l'empleu dels fems. Aquests han estat el primer adob que l'home ha conegut.

No pot dir-se, però, que l'antiquitat hagi ensenyat a tots els pagesos la manera millor de conservar els fems, sense que perdin llurs condicions i llur valor fertilitzant. A Catalunya, fora de la comarca de Vich, on hi ha una mena de veneració exagerada pels femers i on aquests són sovint construccions caríssimes, els fems es guarden pèssimament apilotats de qualsevol manera.

Per això pensem que serà útil escriure unes notes donant alguns consells pràctics sobre aquest argument.

Les dejeccions dels animals deuen ésser conservades d'una manera racional per transformar-les en un adob que no hagi perdut cap de les seves propietats fertilitzants i, en canvi, hagi guanyat en rapidesa d'acció.

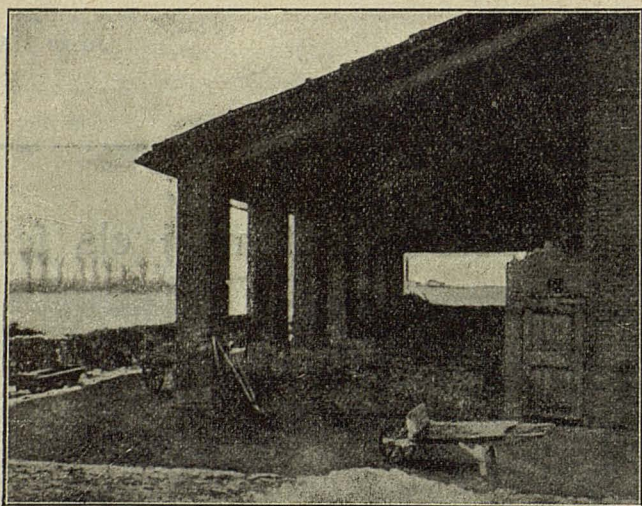
Per obtenir aquest objecte és necessari construir un femer. El fe-

AGROLYSINE, anticriptogàmic, bactericida general. Específic en les malalties de la patata, cep, pomera, etcètera
--

mer, però, com veurem en els tipus que descriurem, no cal que sigui edifici de pedra, grandíols, majestuós; car, com se'n veuen a Catalunya, pot ésser una cosa senzilla i econòmica, que, sense gravar desmesuradament les despeses d'una explotació agrària, dongui la mateixa utilitat.

Malgrat la importància del femer en una bona finca, res no justifica la construcció de certs femers catalans. El femer ha d'existir sempre, però ha d'ésser el més econòmic possible.

Un bon femer ha de tenir, un paviment impermeable, perquè no deixi fugir ni una gota de suc; pot fer-se d'argila, de pedra, de ciment, etcètera, i una cisterna o pou per recollir els líquids que s'escorren del munt i amb els quals cal regar els fems.

Un femer ben senzill constituit per un cobert econòmic

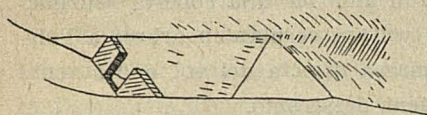
Per a construir un femer, el primer que es necessita sapiguer és la dada relativa al volum de fems que podrà produir-se en la finca, car els munts no deuen passar d'una alçada d'uns dos metres i mig.

Es pot considerar que cada cap de bestiar (vaca, bou, cavall) necessita una superfície de femer d'uns 9 metres quadrats, si els fems s'han de treure un sol cop cada any; la meitat, o siguin 4'50 metres quadrats, si es treuen dos cops l'any; 3 metres, si es treuen tres, etc.

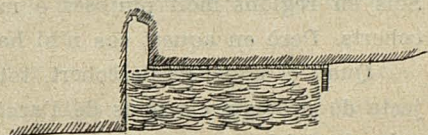
Formes dels femers.—Hi han dues formes principals de femers: les fosses i les plataformes, formades les primeres per excavacions en la terra, i les altres, per superfícies planes situades sobre terra.

Les fosses estan indicades per les comarques de vents càlids i secs; tenen l'inconvenient de exigir en construir-les un gran moviment de

terres, ço que encareix molt llur construcció. Com exemple d'aquest femers poden estar els femers en forma de clots, que, per dissort, tant abunden en els voltants de molts pobles, que fàcilment es podrien transformar en femers de fossa models, fent impermeables llurs parets i el paviment i donant a aquest una pendent de 3 o 4 centímetres per metre cap a un dels costats on es deuria construir la cisterna dels suc.

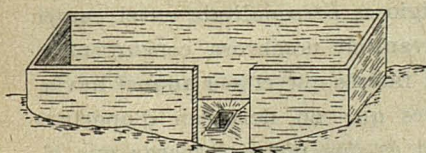
Femer construït aprofitant el desnivell del terreny

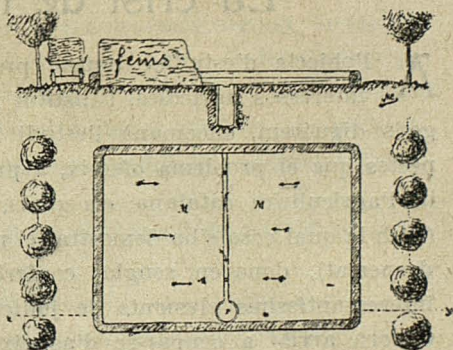
Secció de l'anterior femer amb el pou per recollir els suc que es treuen mitjançant una bomba

Les plataformes són de construcció més senzilla i menys costosa, ja que no exigeixen moviments de terra, i es més fàcil el carregament dels fems; però és un xic més difícil de buidar-hi les palles brutes de les quadres.

En construir el femer s'han de pendre precaucions per a que les aigües exterior no hi penetrin, i donar al paviment una pendent de 3 o 4 centímetres per metre per portar els suc a la cisterna on s'han de recollir.

Femer descobert en forma de fossa-plataforma
En la figura següent es veuen els arbres de voltant que formen la cortina protectora

Planta de l'anterior femer

També es podria construir un bon femer aprofitant un desnivell

Ultra els femers de fossa i de plataforma, es construïeixen també altres que tenen una forma intermitja i que anomenarem de fosses-plataformes, els quals no són més que excavacions generalment rectangulars de poca profunditat (uns 60 centímetres) voltades per una paret d'un metre o de metre i mig d'alçada, i recoberts per un sostre que pot ésser de ramatge de pi.

del terreny. Aquests femers són molt senzills, barats i de fàcil carregament i descarregament.

A Catalunya els femers, quan existeixen, es fan tots coberts. Això, en veritat, no és sempre necessari. Nosaltres pensem que en les condicions generals de la nostra terra són preferibles els descoberts perquè resulten més barats. Aquesta és, evidentment, una raó de prou pes. Sols en regions molt plujoses o molt ventoses van més bé els femers coberts. Però en aquest cas n'hi ha prou amb fer una coberta senzilla.

Quan el femer és descobert, tot al voltant es planten arbres a l'objecte de protegir els fems de l'acció massa directa del sol o del vent, evitant així la evaporació i la consegüent dessecació.

Aquest és, potser, l'únic perill dels femers descoberts, el qual es remedia regant el munt sempre que sigui necessari. Entre el femer i la renglera d'arbres es deixa l'espai pel pas dels carros. Quan per una raó qualsevol calgui fer un femer cobert, el sostre pot fer-se ben econòmic. Un dels gravats adjunts representa precisament un femer amb sostre; es tracta, com es veu, d'una cosa senzillíssima.

G. BOFILL

La crisi de la vinicultura

A l'objecte d'estudiar aquest problema que tant afecta a nostres interessos agrícoles, l'Institut Agrícola Català de Sant Isidro, segons diguérem, encomanà l'estudi i desenrotllament dels diversos aspectes que el problema ofereix, a prestigioses personalitats en el camp de l'agricultura catalana, els quals, davant de nombrosa concurrència (amb la qual cosa s'ha demostrat el molt interès que el seu anunci havia despertat), donaren sengles conferències que no deixaren d'aportar interessantíssims elements de judici, si és que podem esperar que el Govern arribi a ocupar-se d'aqueixa vital qüestió.

El primer conferenciant fou D. Jaume Raventós, Director dels Serveis Tècnics d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya, el qual estudià la manera com devia fixar-se ço que és la crisi vinícola, entenent-se per tal la diferència que va entre el preu a que obté el vi el productor, i el preu a que té de vendre'l. I com que el preu de cost ha anat variant a través de distintes èpoques, per a raonar amb més coneixement de causa, dividí la història moderna de la producció vinícola en els següents períodes.

Primer període: de l'any 1810 al de 1860, en que l'aparició de la

«malura vella» (oidium) exigí l'ús del sofre en el conreu de la vinya. El preu remunerador, durant aquest període pot considerar-se de 12 pessetes carga.

Segon període: de l'any 1860 a 1890, en el qual l'aparició del mildiu motivà l'ús del sulfat de coure. El preu remunerador pot establir-se en 14 pessetes.

Tercer període: Del 1890 al 1917. El preu remunerador podria considerar-se en 17 pessetes.

El quart període ateny des del 1917 fins els nostres dies. El preu remunerador, augmentat pel major preu dels jornals, drogues i adobs, la disminució de les hores de treball i la potència adquisitiva de la peseta, no ha d'ésser considerat inferior a 28 pessetes.

Va fer veure com durant el primer període (50 anys), sols es presentaren 8 anys de crisi vinícola, definida en la forma dita, i representant el 16 per 100 de les collites. En el segon període (30 anys), no hi hagué crisi. En el tercer (25 anys), es registren onze anys de crisi, representant el 44 per 100 de les collites. I en el quart (5 anys), si bé en el seu començ atenyé el vi preus remuneradors, no trigà a iniciar-se la baixa, accentuant-se sensiblement fins arribar a la fonda crisi actual.

Exposat l'història que queda transcrit, el Sr. Raventós digué la manera com podria obtenir-se la regulació en el preu del vi, ço és, logrant l'augment del consum, amb la qual cosa es determinaria la baixa dels preus i cercant la manera de que el transformés alguna indústria, però a això s'hi oposen els arbitris dels Ajuntaments de les Ciutats populosos i els impostos fiscals que destorben l'acció que el conferenciant creu eficaç, i no de cap altra manera creu que es resoldrà el problema, per lo qual presentà com a resum del seu estudi les següents conclusions:

Primera. Supressió de tot impost de consums i de tot arbitri a les ciutats.

Segona. Lliure destil·lació del vi i dels sots-productes, almenys la feta pels vinicultors i productors cooperatius, podent addicionar l'alcohol produït a llurs collites sense satisfer cap impost.

Tercera. En la destil·lació no subjecta a l'anterior exempció, establir un marge diferencial de 60 pessetes a favor de l'alcohol vínic.

Quarta. Efectivitat de la disposició legal que prohibeix l'ús de l'alcohol industrial i fins de la melassa i de les figues en el reforç dels vins i elaboració de misteles.

LYSINE (GREZA), gran desinfectant i desodoritzant instantani.

La segona conferència anà a càrrec de D. Cristòfol Mestre, Director de l'Estació Enològica de Vilafranca del Penedès.

Tota la interessant conferència del senyor Mestre fou un estudi aciençat dels treballs culturals que deuen donar-se a la vinya per tal que resulti econòmic el seu conreu, i per tant examina amb deteniment els adobs que se li deuen aplicar, l'instrumental que deu emprar-se segons es tracti de vinyes en formació o vinyes vigoroses i d'algun temps.

En resum—digué—orientant-nos cap al conreu intensiu, si bé és veritat que gastarem més per Ha., produïrem molt més, i el cost de producció essent més baix, ens permetrà lluitar amb les crisis vinícoles. I en anys que els preus siguin normals, ens permetrà uns grossos beneficis, que serà la justa recompensa a la qual tenen dret els viticultors que dediquin al complex conreu del cep llur activitat, llurs capitals i llur intel·ligència.

La tercera conferència correu a càrrec de D. Claudi Oliveras, Director de l'Escola de Viticultura i Enologia de Reus, parlant dels palliatius enològics per a la crisi del vi, en vista de lo qual manifestà que no hi ha relació entre l'augment que ha sofert la plantació de vinya amb la crisi vinícola, puix si es produeix el doble que a l'any 1913 no hi ha el sobrant de vi que podria pensar-se, puix l'ús i consum ha augmentat.

Interessa, doncs—digué el Sr. Oliveras—produir més barat, de lo qual s'ocupà el Sr. Mestre, i augmentar els ingressos, que proposà sigui així:

En primer lloc cal evitar les grans pèrdues que sofreix el viticultor. Cità dades el senyor Oliveras per a demostrar les enormes pèrdues que anyalment s'experimenten a Catalunya per deixadesa o apatia.

Pel sol concepte de les elevades temperatures es perd a Catalunya un mínim de 8 milions de pessetes; el «cuc del raïm», fa alguns anys, ocasionava una pèrdua, només en quatre partits judicials, de més de sis milions. Per aquestes i altres causes que són remeiabls, es perden a Catalunya trenta milions de pessetes anyals.

En segon lloc, per augmentar els ingressos cal vendre més car. Per a això cal intensificar els mercats, donant-los més seguretat i cercar-ne altres de nous.

El mercat interior es troba en estat lamentable. El conferenciant aportà dades interessantíssimes, fruit dels seus estudis, demostratius que en els nostres principals centres de producció el preu dels vins no està en relació amb llur qualitat, resultant pràctic adquirir vins barats, que solen ésser tan dolents com els cars. Per tant, per a fomentar el

consum interior, cal oferir vins millors i tipus iguals, la qual cosa s'ha de fer, per altra part, arma poderosa contra les falsificacions.

Quant al mercat exterior, resulta que l'exportació presenta un caràcter de gran eventualitat, seguint una línia trencada amb tendència a adquirir d'any en any valors més baixos. Cal intensificar la producció dels vins fins i especials i afinar al mateix temps, amb una millor elaboració, els vins comuns d'exportació fins arribar a aconseguir amb ells tipus peculiars, de caràcter constant i de qualitat, àdhuc per als que avui s'elaboren i exporten en quantitat.

El conferenciant advoca per la formació de comarques vitícoles, per tal que així podrà anar-se a la producció de tipus de vins comarcals.

Altres dels conferenciantes fou el senyor Josep Elias de Molins, tractant en la seva conferència aquest tema: «Té salvació la nostra viticultura? Orientacions i conducta a seguir».

Enumerà l'orador la diversitat de causes que contribuïren a la posttracció vinícola, fent remarcar la poca protecció que a Espanya ha tingut per part de l'Estat; s'ocupà dels efectes de la llei seca i digué que nosaltres hi hem d'oposar la propaganda, la producció acurada dels vins i, ocupant-se de l'abast del comerç exterior i del concurs interior, assenyalà les següents orientacions:

Primera. La necessitat d'intensificar la producció a fi d'obtenir, on fos possible, una major producció amb relativa menor despesa de vins corrents o comuns.

Segona. L'elaboració deu tenir un caràcter industrial que els petits cultivadors de vinya no poden realitzar isoladament, i necessiten dels cellers cooperatius a fi de fabricar vins uniformes, conservar-los i poder aprofitar els residus i sots-productes del cep.

Tercera. És necessari que, en els tractats existeixi el sistema de reciprocitat i de positius avantatges, única manera de justificar els sacrificis que s'imposen a les indústries.

Quarta. Formar part de la unió llatina per a combatre el règim sec.

Cinquena. Gestionar, fins a obtenir-lo, el crèdit agrícola, sense el qual és impossible afrontar la crisi que s'agrarà per tenir que malvendre les collites.

Sisena. Essent la destil·lació la vàlvula per a paliar-la, sol·licitar un marge de bonificació d'importància en favor dels alcohols vínics.

Setena. Compliment de la legislació vigent respecte a la prohibició de l'ús de l'alcohol industrial per a l'encapçalament dels vins.

Vuitena. Necessitat de constituir en cada regió una entitat de prestigi deslligada de la política, d'elecció dels mateixos agricultors, per a

ésser intermediària i distribuïdora, amb les degudes garanties, a les cooperatives de producció, dels auxilis procedents de l'Estat u altres entitats en forma d'avenços reintegrables, a interès mòdic.

Novè. Associar on sia convenient el cultiu de la vinya a altres cultius, i també a la cria del bestiar, dada la necesidad dels adobs i llur carestia, quan se tenen, per raó dels transports.

El senyor Marquès de Camps clogué el curset de conferències fent un estudi complet de les causes de la depreciació dels nostres vins i dels procediments a emprar per a millorar el preu i donar estabilitat als mercats consumidors.

Presentà les següents conclusions com a síntesi del seu important treball.

A) Sobre el vi:

Primera. Necessitat de la declaració de conreu i guies de circulació.

Segona. Supressió de tota mena de gravamens en entrar el vi a les grans poblacions.

Tercera. Compliment de la llei sobre l'aiguat dels vins d'alta graduació, i l'encapçalament dels fluixos amb alcohol industrial.

Quarta. No permetre l'ús de l'alcohol industrial en la fabricació de misteles (aiguardents i licors).

Compliment de la llei en el comerç i venda de vinagres.

Cinquena. Desnaturalització rigorosa dels alcohols no potables, i fiscalització rigorosa dels industrials rectificats, abans de sortir de la fàbrica.

Sisena. Que les Enològiques formulin, encara que sigui amb caràcter interí, les regles d'equilibri en la composició dels vins de llurs demarcacions.

Setena. Necessitat de la seva intervenció per a evitar el falsejament dels tipus del vi d'exportació.

Vuitena. Que els Guberns tinguin més cura, amb els vins, en fer els tractats de comerç, denunciant el de França.

Concedir tarifes de favor des dels centres vitícoles a les fronteres i ports d'embarcament.

B) Sobre la vinya:

Primera. Necessitat d'abandonar el conreu de la vinya a totes aquelles superfícies en les quals no es pugui conrear al terç amb caràcter permanent.

Segona. Recomanar preferentment a la vinya espessa la de bancals, a doble passada.

Tercera. Abonar-les fortament amb adobs orgànics.

Quarta. Associar al conreu de la vinya espessa, el d'arbres fruiters, que només rodegin la peça de terra.

Cinquena. Substituir la vinya per plantacions homogènies d'arbres fruiters en aquelles peces en les quals el conreu de la vinya sigui possible, però un xic penós.

Sisena. Demanar tarifes reduïdes per al transport dels adobs orgànics sofres i sulfats.

Setena. Deixar al conreu forestal d'herbes, llenya o fusta, totes les terres inaptes al conreu permanent de la vinya o que tampoc es puguin conrear amb plantacions homogènies d'arbres fruiters.

Vuitena. Fomentar la Cooperació Agrícola, procurant l'establiment de Cellers, Cooperatives, a tots els Municipis.

Construint destil·ladores cooperatives a cada comarca.

Organitzant la compra per Sindicats o Cooperatives, dels adobs, sofres i sulfats.

Acabà advocant per la unió dels viticultors, amb lo qual assoliran una força que obligarà als governs a escoltar les aspiracions de l'agricultura.

Tancà l'acte el president de l'Institut, D. Carles de Fortuny, felicitant-se de l'èxit obtingut per aquest cicle de conferències; féu un resum dels punts de vista exposats, i va prometre que l'Institut aprofitaria totes les ocasions per a procurar convertir en realitats totes aquelles conclusions que segons les circumstàncies fossin més viables.

SAMUEL NAVARRA.

COMENTARIS

La vinya a Alemanya

Segons les estadístiques de 1921, heu's aquí les superfícies conreades amb vinya a Alemanya:

Baviera	20,500 hectàrees
Prússia	19,500 »
Hesse... ..	15,500 »
Baden.	14,700 »
Wurtemberg	12,500 »
Altres regions.	300 »

En total s'arriba, doncs, a les 83,000 hectàrees.

ZOOLYSINE, poderós desinfectant i agent terapèutic d'ús en Veterinària. Específic contra la Glossopeda, mal roig, còlera de l'aviram, etc.

Coses que han de recordar els socis d'un Sindicat

Els directors del moviment agrari tenen ben bé la feina de pastar i emmotllar la voluntat i la consciència dels seus socis.

Als recels i suspicàcies,—i diguem-ho amb el seu nom— a la mala fe innata en tot bon home, i a l'adquirida per suggestió d'aquells que s'han sentit perjudicats en sos interessos per la creació d'un sindicat, hi han de posar remei els directors de tota entitat agrària sortint al pas de la maledicència, enfortint als indecisos que de tot malfien, dient-los i repetint-los profitoses lliçons que els tranquil·litzin i els facin estar quiets i disciplinats.

El títol d'aquest comentari i les màxims que segueixen, són del *Butlletí Sindical Agrari* de Banyoles.

—La unió fa la força. Pagès sol, pagès dèbil i explotat; pagès unit, pagès fort i defensat.

—Els esbirros del poble, els cacics, els explotadors dels pobres... ¿què diuen del Sindicat? En diuen mal? Bon senyal; és que temen al Sindicat perquè veuen que destorba els seus negocis bruts i els seus plans egoistes. En diuen bé? Mal senyal; és que el Sindicat no fa res o fa mala feina.

—Coneixeràs que ets bon soci del Sindicat si et prens les seves coses com coses teves i si quan sents parlar-ne malament te'n sents com si parlessin malament de tu.

—Al Sindicat només hi han uns que el poden tirar a terra: els socis. Pesi a qui pesi el Sindicat s'aguantarà i viurà fort si els socis es porten com a bons socis.

—El diner dels pagesos ha d'ésser per als pagesos. Els bons socis en lloc han de veure tan segur el seu diner com en el Sindicat.

—El Sindicat compra i ven per afavorir els seus socis. Els socis han de voler comprar-ho i vendre-ho tot en el Sindicat per afavorir els seus propis interessos.

—El Sindicat no és ni ha d'ésser una casa de comerç; és la casa pairal dels pagesos.

—La Junta d'un Sindicat no té més força que la que li donen els socis; si tots els socis l'ajuden, la seva força és grandiosa.

—Els bons socis quan més veuen que es fa guerra al Sindicat més l'han d'estimar i més l'han d'ajudar.

Un recordatori ben merescut

Pasteur, el benfactor descobridor de la vacuna, mereix dels agricultors un tribut d'agraïment especial.

Estudiant les malalties dels vins, descobrí els microorganismes que alteren i, ensems que per la sola elevació de temperatura—pasteurització—a 50° i 55°, els destrueix, o els aprofitava per a millorar qualques indústries com, per exemple, les vinagres d'Orleans.

Estudiant les malalties dels cucs de seda—els corpuscels de la *pebrina* i els ferments *flàcids*—trobà qualques lleis del contagi i herència que influïren en l'estudi de malalties en animals superiors i en el mateix home: carbuncle i ràbia.

Endinsat en l'observació del *còlera de les gallines*, cultivant caldos d'immortalització atenuats, curà el flagell i trobà, per indirecta aplicació,

el mètode vacuno-teràpic que reduí la toxicitat de la bactèria carbuncosa que des de la infecció pel tub digestiu passava a la sang. I ramats de moltons i vaques pasturaven impunement els prats infectes sense ja empobrir als ramaders propietaris.

El saber, la valentia, la fe en els estudis i la perseverança per a lluitar i enfrontar-se a la rutina, foren les característiques de Pasteur, al qui AGRICULTURA deu un recordatori en l'hora de glorificar-lo.

Per què la Quaresma és tan llarga

Es proverbial dir d'una cosa d'excessiva durada, que *és més llarga que la Quaresma*.

—Sabeu per què?

Un pagès ens ho va ensenyar.

Una il·lustre personalitat agrària ponderava les excel·lències de l'associació, fent veure tots els aventatges que reportava la unió dels pàgessos en tota mena d'afers, i un que ho sentia va dir:

—Té raó el senyor. Amb això passa com amb la Quaresma...

Estupefacció general. Tothom se'l va mirar com dient: —A què treu cap això? A veure quina en dirà aquest ximple.

Però el bon pagès va seguir sentenciosament i burleta:

—La Quaresma, al començament, costa de passar: l'un dejuna dia si i altre no, l'altre no més dejuna els divendres, fins que, veient que costa tant, arriba el Dijous Sant, tots dejunen, i com tots hi posen el coll, amb quatre dies la tenim acabada.

Heu's aquí la raó.

Mantega vegetal

Va introduint-se al mercat un producte compost de la nou del coco barrejat amb sucs extrets de diverses plantes, a lo qual es dóna el nom de *vegetalina*.

N'hi ha una altra que es prepara amb *margarina*, un nom molt bonic, però que no és sinó un greix extret del seü.

De mantega en fan de cacauet, de la soja i d'altres plantes, que en si no hi ha res que dir, si es presentessin en son estat natural, això és, si es digués, suc de tal cosa, suc de tal altra.

El mal està en que la major part d'aquests substitutius els fan servir alguns industrials poc escrupulosos per a falsificar certs productes naturals.

Per exemple, l'adroguer honrat vos diu que la mantega feta purament a base de llet de vaca, val a 0'40 pessetes, la unça, i en canvi l'extrafeta o falsificada amb greixots d'escorxador o *margarina* aquella la donen a 0'25 pessetes.

Això mentre no vos ho cobren com a ho.

Això del Catastre

Perquè en realitat és així, hem de dir-hi un comentari breu, amb tota la força del consonant: és un desastre.

En Matesanz, President de la Cambra Agrícola de Madrid, n'ha dit belles coses en una recent conferència, i, encarant-se amb el fisc, li de-

mana, en el senyalament dels impostos, «justícia distributiva». Reclama aquella equitat que el desenrotllament de les activitats necessita per a que, capital i treball vagin ben aparellats. Ben demanat, però a Hisenda són durs d'orella; perquè Agricultura no comporta un gran fiscal per pues, fusos ni tones, ni soporta el grau i terme beneficiari d'un tribut, s'ha pensat que el millor mètode era el de vergassada de cec i toqui a qui toqui.

No teniu unes valoracions catastrals sobre el peu de l'any 65? ¿No hem vingut a trobar-nos amb classificacions de terres de secà o de regadiu que han canviat totalment llurs règims?

Anem, doncs, a les declaracions pericials amb impressions *de visu*. Tal com estan fent a la Cambra de Sevilla que, ultra la destinació voluntària de 80,000 pessetes pels estudis, els encomana a tècnics ben experimentats que no oblidin la realitat dels contractes d'explotacions, arrendaments i utilitats.

Per ço que, ara, els sevillans tenen major valor i estima que els del govern.

Els horts obrers a França

Segons dades publicades pel Ministeri del Treball, de França, el número d'horts obrers que existeixen avui als centres fabrils, molt ben cuidats, pugen a 16,000. Alguns, fins al número de 5,000, es deuen a la iniciativa de l'Abad Lanire, els altres 11,000 són obra de la iniciativa privada.

Naturalment que n'hi hauran molts d'altres que no estaran compresos en aquesta estadística.

Heu's aquí un gran antídoto contra la marfuga social. Fent propietaris a tots els obrers.

Si tots ells tenien un revolcador de terra per anar a conrear, amb l'esperança de fer hortalisses i verdura pel manteniment de la família, quants malts de cap s'estalviarien! ¡Quantes cabòries fugirien del seu cap!

Però ara que tenen les hores d'oci per a omplir-se de cap, per aprendre idees malsanes, per anar a cafès i timbes, que sobre no aprendre-hi res de bo—quan no hi aprenen de mal—els escuren la butxaca, gasten i no guanyen, fora ocasió de poguer emplear aquestes hores, que esmerçades conreant un trosset de terra, els donaria profit.

INFORMACIÓ VINÍCOLA

Si perquè han millorat quelcom — no gaire — les impressions de la darrera quinzena, ens donguéssim a creure que som ja en camí d'una franca reacció, erràriem el judici; constatar un fet, és tan sols retre tribut a la formalitat informativa.

I aquesta ha vingut senyalant dos fets: una consistència ferma del mercat en el major nombre de transaccions realitzades i, en bona part, mogudes per les ofertes, més que a les demandes. Ço que, ja de per si, suposa una tendència a millorar, quan la mercaderia no és a sofrir, ve

de la sola insistència dels productors, car ja és cosa ben apresada que els preus solen marxar en raó invers de les ofertes. Aconseguir, doncs, ajusts en majors volums i no devallar les cotitzacions, composta la significació reaccionadora que no millorarà en extrem perquè resten un munt de mils cargues de vi sense apte destinació per manca de sortides als països estrangers.

Realment, els embarcs podem considerar-los gairebé nuls, tan esquivada és la proporció de sortida en relació amb les quantitats que esperen mercat consumidor.

La segona data, també agradosa, és que s'ha operat amb vins no selectes, de curta graduació i que han obtingut els mateixos preus que els vins triats. Aquests, relativament, no es mouen i és ben comprès; tenen eixida com millorants de les classes inferiors, i, per tant, que els seus colliters en reclamen una majoració de valor ben natural, troben l'abstenció dels comerciants que prefereixen el menor preus dels vins alicantins i aragonesos, els desembarcs dels quals en mercat i a prova, els competeixen fortament.

És aquesta la raó de que els cellers de Catalunya, on hi cova el vi excellent en grau, color i aroma, restin encara amb el veremat passat, no decidint-se a cotitzacions reduïdes. Per tal que, Camp de Tarragona i Priorat són inactius per manca de sollicituds raonables i perquè tenen advers el mercat de França, francament abstemi i esporuguit.

Amb tot, com la persistència del mercat — en general — és pels tipus de color, limitant-se a la plaça de Barcelona els blancs o rosats de feble capa, podem pensar que no trigarà l'hora de que els vins negres tinguin allí un més franc moviment.

El problema, però, resta sempre el mateix: ¿poden les actuals circumstàncies, de no millorar, influir en la destinació de la collita i podrà el sol mercat consumidor nacional absorbir-la? Exposat així el terme, som a recelar una resposta negativa que podria agreujar-se amb la perspectiva d'una tan sols regular anyada vinent. Més, com també a voltes, de la complexitat i agudització d'un problema és que n'esdevé la solució forçosa, tenim motius per a recelar sense arribar a la nota de desconfiança absoluta. Argument, o, per millor dir, impressió que més bé va dirigida al productor resistent que al vinyater en general.

* * *

L'aspecte de la vinya és bo arreu, car el temps hi ajuda i no trigarem a sapiguer-ne impressions de fora casa que puguin orientar-nos respecte a la situació general. De moment, sembla que els descensos termomètrics de fi de març i començ d'abril han determinat alguns danys en les brotades primerenques dels països meridionals i que en alguns indrets del migdia francès i de la baixa Itàlia, han sofert alguns brots. Per ara, cap contratemps d'importància, limitant-nos a consignar un relatiu retràs degut a manca de poixança per escassetat d'humitat de les terres, ço que, en mig de tot, ha resultat favorable... per ara.

PERE J. LLORT

LYSINE (GREZA), gran desinfectant i desodoritzant instantani.

INFORMACIÓ OLEÍCOLA

Des de la última quinzena es nota una animació gran en tots els mercats oliaires, mes, és una animació un xic estranya; s'anima solament el venedor, que demana cada dia més pel seu oli, en canvi el comerciant, tot fresquet, no compra i és que amb el nostre negoci passen coses difícils de capir; per exemple, l'any passat cap comerciant tenia oli i, com és natural, en tenia de comprar, doncs bé, aleshores l'oli baixa; aquest any, és al revés; tenen molt oli a casa i no en compran, i aquest va pujant i creiem que així anirà fins que no en tinguem una gota a casa; aleshores ja poden tenir segur que l'oli anirà avall, perquè l'especulador en tindrà de comprar, és a dir, que el productor, degut a la seva poca organització, té d'ésser per força joguina de l'agabellador, que sempre està al corrent de les variacions que té i pot tenir el mercat, i per això quan la collita és abundant, compra poc, i si aquesta escasseja, compra molt.

França i Itàlia, estan a la expectativa, esperant el moment propici per a llençar-se a la compra dels nostres olis, moment que arribarà perquè els comerciants d'allà tenen poc d'expeculadors; compren solament per a cobrir-se llurs necessitats; i això fa que quan per ells toca el moment de compres, es llencen a fer-ho al preu que sigui.

En els mercats pescaters es nota poca animació per a comprar oli, puix la pesca sembla que els va bastant malament, tant que molts anullen els contractes de compra que tenien fets per creure que no podrien consumir les quantitats d'oli que tenien encomanades.

A Amèrica, estan molt parats; compren molt poc i amb preferència els olis andalusos, perquè són ja a més baix preu que els nostres. Aquests dies s'ha fet algun embarcament important, però era d'olis la qualitat dels quals no era molt superior, la qual cosa ens confirma de que els americans no miren la classe, sinó que per ells es això secundari mentre sigui barat.

En pocs dies s'ha apujat bastant l'oli, però ens trobem en el cas que si un venedor vol desfer-se d'una partida d'oli li costa, i encara la té de donar barata, i en el cas oposat, si un vol comprar l'oli l'ha de pagar, això no és res més que símptomes d'escassetat d'oli als punts productors, i poques ganes de comprar del comerciants, perquè estan plens.

Estem en moments de puja, però aquesta té d'aturar-se d'un moment a l'altre, per lo qual ens sembla que es l'hora de que el tenedor es desfassi de les seves existències, si troba un bon preu, puix també podria ésser que en un moment donat el sant se'ls girés d'esquena i anéssim avall.

Poques operacions tenim de registrar, perquè la tensió dels venedors ha fet retirar als compradors.

A Aragó cotitzen a 31 i 33 ptes., sobre vagó Alcanyic.

A la Ribera de l'Ebre a 29 i 30.

A Reus, per les seves procedències en demanen 35 ptes; no obstant haver-hi poc oli, no es fa cap operació; els Borges s'han pagat a 30

pessetes i els Aragons a 31; els Tortoses a 28 ptes., sobre magatzem comprador.

A Tortosa es fan entre 26 i 21 ptes. olis de dos graus; els Aragons, a 32 ptes.

A Borges es paguen entre 31 i 32 rals.

Els olis al sulfur, sembla que han tornat a animar-se, fent-nos quedar malament amb lo que suposàvem en la darrera informació; han augmentat llurs preus, degut a que aquests dies ha desaparegut l'oferta andalusa.

S'ha cotitzat a 105 i 106 ptes. pels d'alta acidesa, i fins a 120 pessetes, pels de baixa.

LISINI ANDREU

NOTICIARI

La Junta General de la Caixa Rural de Sant Pere de Ribes ha donat compte a la darrera junta general celebrada, del moviment de caixa en el seu passat exercici, el qual ha estat així:

Préstecs efectuats, 47,850 pessetes.

Beneficis a favor de caixa, 8,841'95 pessetes.

—*Diuen de Valls* que en els darrers mercats s'ha notat una gran demanda d'avellanes, especialment de la classe negreta, però que, en canvi, els demés articles experimenten una gran paralització.

—*La fira de Pasqua de Seu d'Urgell* sempre tan animada, ha estat també enguany bastant concorreguda, però s'ha distingit per la poca sortida que ha tingut el bestiar de llana a causa del poc preu a que es pretenien fer ses adquisicions.

I a Barcelona tan cara i dolenta com mengem la carn de llana!

—*El preu de l'arròs*, oficial que a Amposta era de 35 pessetes els 100 quilos, segons l'animació demostrada en els darrers mercats, sembla que pujarà bona cosa.

—*Una cooperativa lletera a la Cerdanya*. Es tracta d'establir una cooperativa a Bellver, dotada de tots els avenços moderns en maquinària.

NOTES DEL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA DE LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

S'ha començat, baix la direcció dels Serveis Tècnics d'Agricultura, una campanya d'extinció de la llagosta en terres de la província d'Osca, en una zona que comprèn des del riu Cinca als límits de la província de Lleyda, amb l'ajut dels Consells de Foment respectius de les províncies catalanes afectades o amenaçades.

Organitzat per la Junta de l'Associació d'Estudiants s'està donant a l'Escola Superior d'Agricultura un curset de llengua italiana.

L'Escola Superior d'Agricultura ha adquirit l'herbari del professor Dr. Llenas, compost de 30 volums amb més de 2,300 exemplars.

Totes són plantes catalanes de gran interès per a l'estudi de la flora

catalana. Tan rica collecció serví de base per a l'obra *Flora de Catalunya* del Dr. Cadevall, editada per l'Institut d'Estudis Catalans.

El Servei de Viticultura i Enologia ha donat una conferència a Sant Pere de Riudevitlles, sobre el conreu econòmic de la vinya.

Ha visitat la Torre Marimón i el Camp Experimental de Cabrianes, Tivissa, Guiamets i Esparraguera, per a dirigir l'aplicació d'adobs i els treballs culturals propis del temps, així com el Celler de Santpedor per a tractar de la instal·lació de la sala de màquines.

Bibliografia

L'ART DE FER BON VI, per *Jaume Raventós*. Un volum de 118 planes amb gravats.

INDÚSTRIES DE LA LLET, per *J. M. Soler i Coll*. Un volum de 78 planes amb gravats.

LA REPRODUCCIÓ I LA HERÈNCIA EN EL BESTIAR, per *M. Rossell i Vilà*. Un volum de 71 planes amb gravats.

ANÀLISI D'ADOBES, per *Francesc Novellas*. Un volum de 55 planes amb gravats.

LES VAQUES I LA PRODUCCIÓ DE LLET, per *M. Rossell i Vilà*. Un volum de 102 planes amb gravats.

Són els textos d'Ensenyament postal, dels quals es parla en l'article del nostre Director.

Malgrat ésser destinats a l'ensenyament per correspondència, han estat posats a la venda. Es poden adquirir a l'Escola Superior d'Agricultura i a totes les llibreries de Catalunya.

R. S.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà gratuïtament i per torn rigorós, a totes les consultes que facin els llegidors

J. M. SALELLAS.—Li hem fet enviar ço que demana.

LL. C. GIRONA.—No em sembla aconsellable de cap manera el conreu del garrofer a la seva comarca. És aquest un arbre que demana bones temperatures. El fet que n'hi hagin alguns als voltants de Torroella—nosaltres també n'hem vist prop de Figueres—no significa pas que hagin d'anar bé necessàriament. Els arbres poden viure fins en climes no convenients, però aleshores donen fusta i no fruit. Per exemple, en els jardins de botànics de Bèlgica, hi han oliveres que tenen molts anys, però que no han fructificat mai.

A la seva comarca el garrofer pot fer el mateix o en condicions no tan desfavorables, pot arribar a produir, però, en proporcions migrades.

Si ens indica la classe de terreny i ens dóna alguna dada sobre el clima, potser podrem indicar-li algun arbre més apropiat. Això, però, aniria millor en una conversa.—A. M.

SOCIETAT ENOLÒGICA DEL Penedès

(Societat Anònima) Continuadora de

SERDÀ, ROS I C.^A - Vilafranca del Penedès

AGÈNCIA A BARCELONA: València, 278

PREMSES CONTÍNUES "MABILLE"

Les més perfeccionades : Les més sòlides : Les més econòmiques

PREMSES MECÀNIQUES AUTOMÀTIQUES

PREMSES A MÀ : TREPITJADORES : BOMBES

MANGUERES I AIXETES PER A TINES

Instal·lacions modernes per a Cellers Cooperatius

Productes Enològics : Aparells d'anàlisi de vins

Adobs químics : Sofres i Sulfats

Ha sortit el **D'ACÍ D'ALLÀ** del mes d'abril
LITERATURA : ACTUALITATS : MODES : DEPORTS

EDITORIAL CATALANA, S. A.

LLIBRES DE TOTA MENA
MOSTRARIS : CARTES : TAR-
GES : TALONARIS : FACTURES
ESTATS : PUBLICACIONS
DE TOTA MENA DE REVIS-
TES : ESPECIALITAT EN LES
EDICIONS CATALANES

Secció d'impremta: Mallorca, 257-259 - Tel. 58 G - BARCELONA

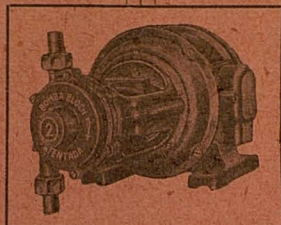
En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu AGRICULTURA

PUBLICACIONS DE L'ESCOLA SUPERIOR D'AGRICULTURA

Textos d'Ensenyament Postal

AUGUST MATONS, Fabricació d'olis	6 Ptes.
JAUME RAVENTÓS, L'art de fer bon vi.	
JOSEP M. ^a SOLER I COLL, Les llets i llur apreciació.	4 »
M. ROSSELL I VILÀ, Reproducció i herència en el bestiar.	4 »
FRANCESC NOVELLAS, Anàlisi d'a- dobs.	3 »
M. ROSSELL I VILÀ, La vaca lletera.	6 »
JOAN SALOM, L'ametller. (A punt de sortir)	
JOSEP M. ^a RENDÉ, Organització i guiatge dels Sindicats Agríco- les. (En premsa).	

AIGUA a qualsevulla alçada i en el caudal que es desitgi, pot obtenir-se còmoda, fàcil i econòmicament, adoptant una

BOMBA BLOCH

La única que no necessita engrassament :: La venen
*** tots els bons electricistes de Catalunya ***

JAUME CUIXART

CONSTRUCTOR

Oficines a Barcelona: Gran Via Laietana, 21, pral.
Sagunto, núm. 120 :: Teléfono B 140 :: Badalona

SINDICATS AGRICOLES I VINATERS

PER A TOTA MENA DE
TINES PER A VI, BAS-
SES PER A AIGUA I
CONSTRUCCIONS DE
CIMENT ARMAT,

LA CASA

LLUIS SANS

Carrer Trafalgar, 14

BARCELONA

TÉ ESTABLERTA

UNA SECCIÓ ESPE-
CIAL DE PRESSU-
POSTOS I PLÀNOLS

RAJOLS, TEULES, TOTXOS

maons (plens i buits), cai-
rons, etc., deu vostè fa-
bricar-los a màquina, a fi
d'obtenir de la terra tot
el seu rendiment.

La casa VILLALTA, de Barcelona, és la que millor podrà servir-lo en

MAQUINES, FORNS, ASSECADORS

i tot el que pertany a l'indústria ceràmica i
de fabricació de materials per a construcció

Visiti o escrigui avui mateix a la **SECCIÓ A** de la casa

VDA. J. F. VILLALTA, S. EN C.

BARCELONA

Oficines.
Nou Sant Francisco, 28

Apartat correus n.º 65
Telèfon 568

En dirigir-vos a les cases anunciadores, citeu **AGRICULTURA**

BOMBA HIDRÀULICA CARRERAS

S I S T E M A P A T E N T A T

*Trasbalsa vins i olis sense alterar
llur naturalesa :: Eleva aigua a qual-
sevol alçada :: Consum la meitat
de força que qualsevol altre sis-
tema :: Suporta elevades tempera-
- - - tures dels líquids - - -*

Duració indefinida
Garantia ilimitada
Nombroses referències

Carreras y Permanyer

Corts, 462

Telèfon 888 H.

BARCELONA